

Evaluatie beleidsplan VRT 2016-2019

3 december 2018

Autorisatie

OPSTELLERS:

Dennis Ellenbroek

Annelies Grooten

Linda Hanstede

Henriette Hoogerheiden

Herman Meuleman

Elvira Meulenbroek

Heidi Plas

Myrte Sival

Jacqueline aan de Stegge

Jaqueline ten Voorde

Versiegegevens

VERSIE:	DATUM:	OMSCHRIJVING:
0.1	17-9-2018	Bespreking werkgroep evaluatie beleidsplan
0.2	3-10-2018	Bespreking werkgroep evaluatie beleidsplan
0.3	30-10-2018	Bespreking overleg Ambtenaren Openbare Veiligheid
0.4	5-11-2018	Bespreking Veiligheidsdirectie
0.5	14-11-2018	Bespreking Dagelijks Bestuur
1.0	3-12-2018	Vaststelling Algemeen Bestuur

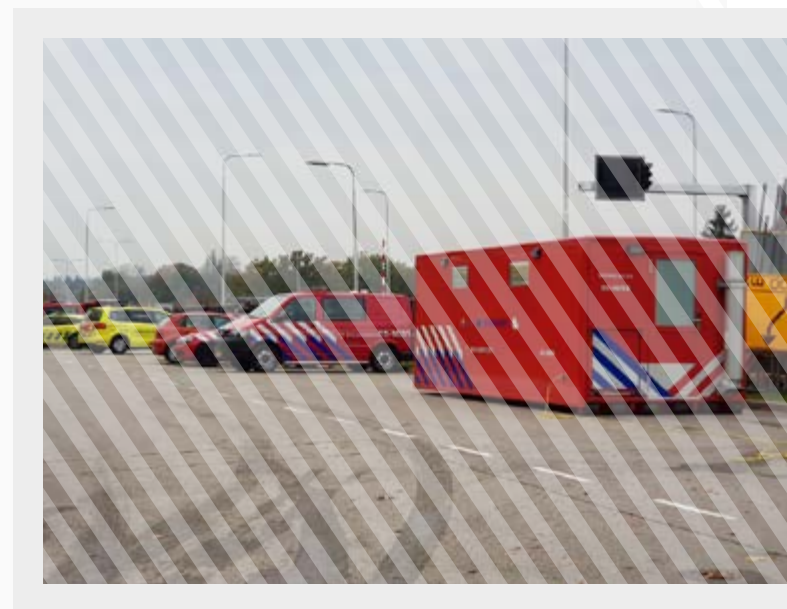
Enschede, 3-12-2018 | Versie 1.0

© 2018, Veiligheidsregio Twente, Enschede, auteursrechten voorbehouden.

Overname van dit rapport (of gedeelten daarvan) is toegestaan, mits de bron wordt vermeld.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Samenvatting	4
1 Inleiding	6
2 Het Regionaal Risicoprofiel Twente	7
3 De strategische doelstellingen	9
3.1 Speerpunt: resultaatgerichte regionale crisisorganisatie, die aansluit op de samenleving	9
3.2 Speerpunt: innovatie als uitgangspunt van ons denken en doen	10
3.3 Speerpunt: goede informatievoorziening	12
3.4 Speerpunt: anticiperen op en faciliteren van ontwikkelingen in de samenleving	13
3.5 Speerpunt: betekenisvol samenwerken	15
3.6 En verder...	17
4 Alles overziend	18
Bijlage Aanbevelingen en acties	19

3 - Evaluatie beleidsplan VRT 2016-2019

Samenvatting

'De veiligheidsregio moet de stabiele factor zijn tijdens instabiele omstandigheden'.

Er is veel gebeurd binnen Veiligheidsregio Twente sinds de vaststelling van het beleidsplan 2016-2019. Dit plan is, inclusief bijbehorend regionaal risicoprofiel Twente, medio 2015 vastgesteld. Bij deze vaststelling is een tussentijdse evaluatie van de multidisciplinaire taken afgesproken, halverwege de beleidsperiode. Er zijn veel mooie ontwikkelingen te melden, die in dit stuk uitgebreid aan de orde komen. Terugkijken geeft bovendien stof tot nadenken op verschillende gebieden. Ook hiervoor is aandacht.

Deze tussentijdse evaluatie wordt gebruikt voor het opstellen van een nieuw beleidsplan voor de jaren 2021 tot 2025. Dit gebeurt in 2019, wanneer naar alle waarschijnlijkheid ook de landelijke evaluatie van de Wet veiligheidsregio's is afgerond. Het beleidsplan 2021-2025 gaat samen met de begroting 2021 voor een zienswijze naar de gemeenteraden. Het huidige beleidsplan loopt dus één jaar langer door, tot en met 2020. Beleidsvoornemens die niet uit te stellen zijn, worden in de begroting 2020 meegenomen.

Input

Voor deze evaluatie zijn er gesprekken geweest met verschillende burgemeesters. Ook is gesproken met medewerkers die destijds betrokken waren bij het opstellen van het huidige beleidsplan. Bovendien zijn enkele samenwerkingspartners gevraagd om input te geven. Op 30 en 31 mei jl. heeft de visitatie plaatsgevonden. De aanbevelingen uit het concept visitatierapport zijn, waar relevant, meegenomen in deze evaluatie. Een andere bron is de actualisatie van het regionaal risicoprofiel. Dit wordt gelijk met deze evaluatie aangeboden.

Speerpunten

De vijf strategische speerpunten van het actuele beleidsplan zijn:

- De resultaatgerichte regionale crisisorganisatie, die aansluit op de samenleving;
- Innovatie als uitgangspunt van ons denken en doen;
- Goede informatievoorziening;
- Anticiperen op en faciliteren van ontwikkelingen in de samenleving;
- Betekenisvol samenwerken.

Ontwikkelingen

Op alle gebieden zien we voor de speerpunten een ontwikkeling ten opzichte van de start van de beleidsperiode. De vernieuwde crisisorganisatie is sinds februari 2017 operationeel. Op de Twente Safety Campus is een toenemende groei bij Troned, de Risk Factory en het Safety Field Lab. Het nodige is verbeterd op het gebied van informatievoorziening. Het aansluiten bij behoeften en verwachtingen van inwoners werd een rode draad in veel projecten. Verschillende platforms werken samen aan veiligheid. Op het gebied van samenwerking, tot slot, is op alle fronten flink geïnvesteerd.

Leerpunten

Behalve successen, zien we ook verbeterpunten. Zo is de borging van innovaties en pilots voor verbetering vatbaar. Een goede koppeling tussen de informatiesystemen blijft een aandachtspunt. Het bleek lastig om met de vijf oostelijke veiligheidsregio's (Oost5; Gelderland-Zuid, IJsselland, Noord- en Oost-Gelderland, Gelderland-Midden en Twente) te komen tot een gezamenlijke agenda. Ook blijft het een uitdaging om de juiste rol te vinden in de samenwerkingsketen. De interne samenwerking in de voorbereidingsfase heeft ook de aandacht. In deze evaluatie geven we vier concrete acties (geel gearceerd) aan voor 2019/2020 en zestien aanbevelingen (blauw gearceerd) voor de nieuwe beleidsperiode 2021-2025.

Uitdagingen

Voor de huidige speerpunten blijven we ons, samen met onze partners inzetten bij crisis en rampen, waarbij zelfredzaamheid het uitgangspunt blijft en de weerbare en veerkrachtige samenleving het doel is. We blijven structureel monitoren en evalueren of de crisisorganisatie adequaat functioneert en waar nodig stellen we deze bij. Een uitdaging ligt in de aanpak van andersoortige crisistypes, zoals cyber- en terrorismegevolgbestrijding. En er worden oefeningen gehouden met partners, buurregio's en buurlanden. Innovatie is inmiddels uitgangspunt van ons denken en doen.

We zetten in de toekomst fors in op de ontwikkeling ten aanzien van drones. Informatievoorziening neemt steeds meer positie in. Enerzijds gaat het hierbij om het verkrijgen en delen van informatie met onze partners. Anderzijds krijgt informatiegestuurd werken een steeds grotere rol.

Een ander belangrijk onderwerp is de operationele informatiepositie vóórdat een incident ontstaat. Te denken valt aan managementinformatie en een goede operationele informatiepositie met betrekking tot actuele risico's (objecten, evenementen, weer etc.).

4 - Evaluatie beleidsplan VRT 2016-2019

We zetten in op samenwerking met onze inwoners, overheidsorganisaties, buurregio's (inclusief Duitsland), bedrijven en kennisinstellingen. Daarbij is het belangrijk de samenwerking beter te organiseren, met een gezamenlijke agenda als uitgangspunt. We moeten als veiligheidsregio de juiste rol pakken in deze samenwerkingsketen.

Naast externe samenwerking vraagt de interne samenwerking aandacht. Vooral in de voorbereidingsfase is het belangrijk dat men elkaar nog beter weet te vinden. Het versterken van de 'lerende organisatie' blijft ook een aandachtspunt. "De veiligheidsregio moet de stabiele factor zijn tijdens instabiele omstandigheden". Een mooie quote, tekenend voor de toekomst. De risico- en crisisorganisatie moet beschikken over voldoende middelen, capaciteit, veerkracht en creativiteit om bestaande en 'nieuwe' risico's te kunnen beheersen.

Conclusie

Alles overziend, concluderen we dat onze veiligheidsregio een brede taakopvatting heeft. Naast de klassieke rampen is er ook aandacht voor openbare orde en veiligheidsproblemen die raakvlakken hebben met de fysieke veiligheidsrisico's. Hierdoor kan in de regio gezamenlijk worden opgetreden als één overheid, kunnen 'waterbedeffecten' worden voorkomen en schaarse middelen beter worden benut. Daarnaast worden technische en maatschappelijke ontwikkelingen benut om de veiligheid te verbeteren en of betaalbaar te houden. Deze brede taakopvatting brengt ons veel,

maar kan ook tot risico's, fragmentatie en divergentie leiden. Daarom wordt voor de nieuwe beleidsperiode nadrukkelijk stilgestaan bij de reikwijdte van de taken en de rol van de VRT. Dit sluit aan bij de discussie rond de genoemde evaluatie van de Wet veiligheidsregio.

1. Inleiding

Het [beleidsplan 2016-2019](#) is medio 2015 vastgesteld, inclusief bijbehorend Regionaal Risicoprofiel Twente. Bij de vaststelling werd een tussentijdse evaluatie van de multidisciplinaire taken afgesproken, halverwege de beleidsperiode.

Deze tussentijdse evaluatie wordt gebruikt voor het opstellen van een nieuw beleidsplan, dat in 2019 wordt gemaakt voor de jaren 2021 tot 2025. Dan is naar alle waarschijnlijkheid ook de landelijke evaluatie van de Wet veiligheidsregio's afgerond. De huidige Wet wordt onder andere beoordeeld op de vraag of deze toereikend genoeg is voor alle nieuwe ontwikkelingen.

Het beleidsplan 2021-2025 gaat samen met de begroting 2021 voor een zienswijze naar de gemeenteraden. Dit betekent dat het huidige beleidsplan één jaar langer doorloopt, tot en met 2020. Nieuwe beleidsvoornemens die niet uit te stellen zijn, worden in de begroting 2020 meegenomen.

Voor deze evaluatie is gesproken met verschillende burgemeesters, met medewerkers die destijds betrokken waren bij het opstellen van het huidige beleidsplan. Daarnaast zijn enkele samenwerkingspartners gevraagd input te geven. Verder zijn de uitkomsten van de visitatie op 30 en 31 mei jl. basis voor deze evaluatie. De visitatiecommissie deed onderzoek naar het functioneren van de veiligheidsregio's ten aanzien van de thema's maatschappelijke opdracht, leiderschap en verandervermogen en samenwerking. De aanbevelingen uit dit rapport komen, voor zover relevant, terug in deze evaluatie. Een andere bron is de actualisatie van het regionaal risicoprofiel. De resultaten hiervan worden gelijk met deze evaluatie aangeboden.

In hoofdstuk 2 wordt de actualisatie van het risicoprofiel nader toegelicht. In hoofdstuk 3 lopen we de vijf strategische doelstellingen langs. Per doelstelling komen de voortgang, een reflectie op de realisatie en een vooruitblik op de komende jaren aan de orde. Ook zijn er nog enkele aanvullende aandachtspunten. Hoofdstuk 4 gaat in op de betekenis van alle successen en geleerde lessen die gebruikt worden voor de nieuwe beleidsperiode vanaf 2021.

De acties voor de komende tijd én de aanbevelingen voor het nieuwe beleidsplan staan in de tekst aangegeven.

2. Het Regionaal Risicoprofiel Twente

Voortgang

Het Regionaal Risicoprofiel Twente is voor het eerst in 2011 opgesteld en werd in 2015 geactualiseerd. In 2015 kreeg een aantal scenario's prioriteit:

- Incident met ondergrondse opslag;
- Verstoring telecommunicatie en ICT;
- Maatschappelijke onrust;
- Brand in dichte binnenstad;
- Ziektegolf.

Daarnaast liep een aantal prioritaire risico's nog door vanuit het risicoprofiel 2011:

- Brandbare/explosieve stof bij spoorvervoer;
- Giftige stof bij een inrichting;
- Incident nabij kerncentrale.

Sinds 2015 veranderden diverse risico's in de regio's, door bijvoorbeeld de ingebruikname van de voormalige vliegbasis Twente, de opening van de tunnel in Nijverdal en de ingebruikname van de gasolieopslag onder de Marssteden in Enschede. Wij volgen deze ontwikkelingen actief. Zo ontvangt het Algemeen Bestuur

jaarlijks een overzicht van de stand van zaken ten aanzien van de Brzo-bedrijven.

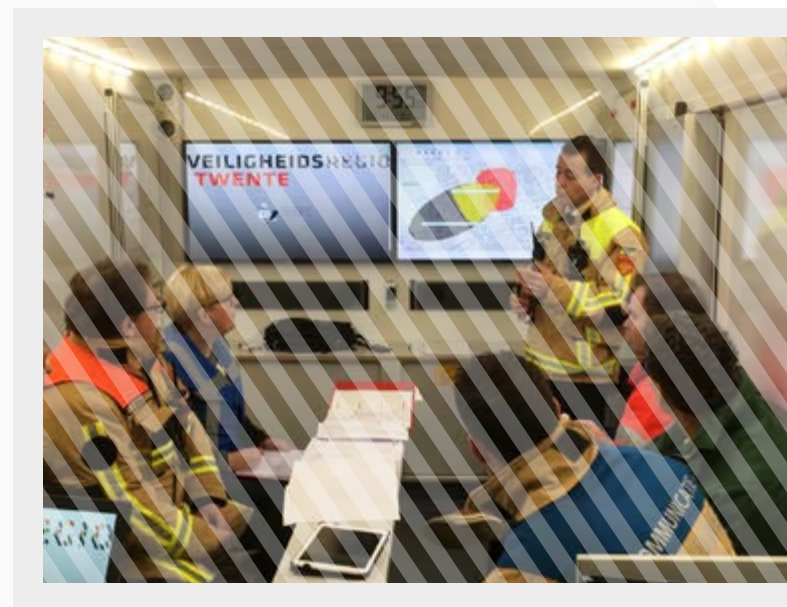
Inmiddels is het Regionaal Risicoprofiel Twente geactualiseerd. Deze bestaat na de actualisatie uit 22 scenario's. De scenario's 'Luchtvaartongeval bij start of landing' en 'Brand in wooncomplex met verminderd zelfredzame aanwezigen' werden toegevoegd. De scenario's 'Extreme winterperiode' en 'Extreme regenval en storm' zijn samengevoegd tot één scenario 'Risicovol weer', waar ook droogte onder valt.

Reflectie

De extra aandacht voor de geprioriteerde risico's zorgde voor het treffen van aanvullende maatregelen voor beperking van deze risico's. Zo stelde het RIVM een rapport op aangaande de veiligheidsrisico's voor de ondergrondse opslag van gasolie in zoutcavernes. Er zijn protocollen beschikbaar om maatschappelijke onrust te beheersen. Er waren crisisoefeningen met als thema 'pandemie'. De omwonenden in Delden zijn actief geïnformeerd over de gevaren van KKK Kolb Specialties BV, voorheen Elementis. De inspanningen op spoorveiligheid leidden ertoe dat er vanuit de rijksoverheid een maatregelenpakket kwam om het vervoer van gevaarlijke stoffen terug te brengen.

De toekomst

Door ontwikkelingen op maatschappelijk, technisch (zoals cyber) en klimaatgebied krijgt onze regio mogelijk ook te maken met andere en meer complexe incidenten. Kleine verstoringen kunnen daardoor een onbekend vervolg krijgen. De veiligheidsregio volgt deze ontwikkelingen. Daarbij is er niet uitsluitend aandacht voor de nadelige gevolgen van ontwikkelingen, maar ook de kansen kunnen

worden benut. Zoals met de 'unmanned vehicles' techniek, bijvoorbeeld drones, om onveiligheid te beperken en veiligheid te vergroten. Twente kan dit niet alleen; we moeten daarom nog meer investeren in samenwerking met partners.

Onze risico- en crisisorganisatie moet, om 'nieuwe' risico's te kunnen beheersen, over voldoende veerkracht en creativiteit beschikken. Of zoals een bestuurder het verwoordde: "de veiligheidsregio moet stabiel zijn tijdens instabiele omstandigheden". En "daarmee is de veiligheidsregio de backoffice van de veertien burgemeesters".

De beperkte wijzigingen in het risicoprofiel van de regio, in combinatie met de ontwikkelingen die zijn gesignaleerd, leiden tot de volgende aanbevelingen voor het nieuwe beleidsplan:

- *Met het oog op de maatschappelijke en technische ontwikkelingen wordt de noodzaak voor een stabiele organisatie in onstabiele tijden groter. Continueer daarom de ingezette koers voor een stabiele en flexibele crisisorganisatie, die efficiënt kan anticiperen op indirecte effecten.*
- *Anticipeer op weerbaarheid en zelfredzaamheid van de samenleving, rekening houdend met de verdere individualisering en vergrijzing.*
- *Onderzoek en verstevig de eigen informatieveiligheid, zodat de crisisorganisatie blijft functioneren, onder meer in situaties van ICT-uitval.*
- *Actualiseer het huidige protocol elektriciteitsuitval, vanwege de grotere afhankelijkheid tussen vitale infrastructuur.*
- *Monitor de ontwikkelingen van technologische toepassingen, onder andere in het kader van de energietransitie. Onderzoek de gevolgen van de ontwikkeling van opslagvoorzieningen van energie in de woonomgeving.*
- *Onderzoek op welke wijze de negatieve invloed van toenemend dronegebruik op risico's kan worden beperkt.*
- *Analyseer samen met het waterschap de effecten en risico's van het weer op mensen, landbouw, natuur, gebouwen en vitale infrastructuur.*

- *Actualiseer het Brandrisicoprofiel Twente voor een volledig beeld van risicovolle situaties die kunnen leiden tot brand.*
- *Geef aan hoe gemeenten de veiligheidsregio in de gelegenheid kunnen stellen haar adviesfunctie uit te oefenen voor omgevingsplannen, in verband met de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2021. Hanteer inhoudelijk het Regionaal Risicoprofiel Twente als uitgangspunt.*
- *Onderzoek de invulling van de niet-wettelijke adviestaken in het kader van het adviseren van het bevoegd gezag over de risico's van branden, rampen en crises.*
- *Organiseer een actualisatieslag voor de risicobronnen in Duitsland en ontwikkel een methodiek om de informatie over grensoverschrijdende risico's actueel te houden.*
- *Continueer de inspanningen op de volgende prioritaire risico's uit het Regionaal Risicoprofiel 2015:*
  - a. Brandbare/explosieve stof bij spoorvervoer, met als doel de ontwikkelingen rond het spoorvervoer door Twente te blijven monitoren en op ontwikkelingen te anticiperen op ambtelijk en bestuurlijk niveau.*
  - b. Giftige stof bij inrichting, met als doel de zelfredzaamheid van omwonenden van bedrijven met gevaarlijke stoffen te verbeteren.*
  - c. Incident nabije kerncentrale, met als doel het rampbestrijdingsplan Lingen te actualiseren.*

8 - Evaluatie beleidsplan VRT 2016-2019

3. De strategische doelstellingen

De visie uit het beleidsplan 2016-2019 luidt:

'Iedereen is tot op zekere hoogte zelf verantwoordelijk voor een veilig en gezond leven. Dat geldt voor individuele personen en voor (overheids-)organisaties. Daarom zorgen we samen voor veiligheid, inwoners én overheid.'

Wij geven hieraan vorm, doordat wij:

- De veiligheidsrisico's in Twente kennen;
- De aanpak van risico's, rampen en crises coördineren;
- Samenwerking tussen politie, brandweer, GHOR en de veertien Twentse gemeenten organiseren;
- Deskundige medewerkers inzetten, die hart hebben voor hun werk;
- Proactief inwoners en ondernemers informeren over risico's in Twente;
- Inwoners en ondernemers van Twente stimuleren hun eigen verantwoordelijkheid te nemen voor een veilig en gezond leven.

De huidige 5 strategische speerpunten in het beleidsplan zijn:

- De resultaatgerichte regionale crisisorganisatie, die aansluit op de samenleving;
- Innovatie als uitgangspunt van ons denken en doen;
- Goede informatievoorziening;
- Anticiperen op en faciliteren van ontwikkelingen in de samenleving;
- Betekenisvol samenwerken.

Per speerpunt volgt hierna de stand van zaken, een reflectie hierop en een doorkijk naar de toekomst, tenzij dit anders is vermeld.

3.1 Speerpunt: resultaatgerichte regionale crisisorganisatie, die aansluit op de samenleving

Stand van zaken

Het algemeen bestuur stemde in de vergadering van 12 december 2016 in met het [Regionaal crisisplan](#) nadat zij in september 2014 de opdracht kreeg om de crisisorganisatie door te ontwikkelen tot een slagvaardige, flexibele en outputgerichte crisisorganisatie.

Reflectie

De eerste ervaringen met inzetten bij incidenten en oefeningen zijn positief. Uit evaluaties blijkt dat de ingezette doorontwikkeling van de crisisorganisatie tot goede resultaten leidt. Het is vanzelfsprekend dat informatie direct tussen de operationeel leider en leider CoPI wordt uitgewisseld, zodat de burgemeester direct kan duiden en beslissen. Vergaderen om het vergaderen bestaat niet meer. Bij alle oefeningen wordt het gehele systeem beoefend, zodat er geen aparte oefenrealiteit meer kan ontstaan. Het [nieuwe toetsingskader van de Inspectie Justitie en Veiligheid](#) sluit beter aan bij de ontwikkeling van crisismanagement (flexibilisering, zelfredzaamheid, snelheid van informatie).

Doorkijk naar de toekomst

Uiteraard blijven we het functioneren van de crisisorganisatie monitoren en evalueren, en waar nodig stellen we bij. Een uitdaging ligt in het beheersen van andersoortige crisistypen, zoals cyber- en terrorismegevolgbestrijding. In 2018 oefenden we deze 'nieuwe' crisistypen. Basis hiervoor was uiteraard het Regionaal Risicoprofiel. De aansluiting bij de samenleving wordt ook specifiek gezocht in zelfredzaamheid. *Bij de systeem oefeningen krijgt het onderwerp zelfredzaamheid structureel aandacht.*

In het multidisciplinair opleidings- en oefenbeleidsplan 2017-2019 is in hoofdlijnen opgenomen hoe Veiligheidsregio Twente de komende jaren zorgt voor vakbekwame crisisfunctionarissen binnen de crisisorganisatie.

De komende periode zijn de belangrijkste elementen van het programma:

1. Veertien systeemoefeningen als ruggengraat van de blijvende vakbekwaamheid van de crisisorganisatie;
2. Expertsessies als maatwerk en experimenteerbaarheid voor nieuwe vormen, gericht op vaardigheden en competenties;
3. *Ontwikkelen van een vakbekwaamheidssysteem* (aanbeveling 3).

Mede door de ervaringen met de vernieuwde crisisorganisatie is een aandachtspunt *de heroverweging van de bereikbaarheid en beschikbaarheid van cruciale functies voor de crisisorganisatie*.

Extra aandacht gaat nog uit naar de samenwerking met (vitale) partners, buurregio's en de Duitse deelstaten ten tijde van een (dreigende) crisis. Zoals ook de visitatiecommissie aanbeveelt, *zijn en worden er oefeningen gehouden met partners, buurregio's en buurlanden*. Specifieke samenwerking wordt gezocht met de Noordoostelijke regio's over de kerncentrale in Lingen. ¹

¹ Noordoostelijke Veiligheidsregio's: Groningen, Friesland, Drenthe, Flevoland, IJsselland, Gelderland-Midden, Noord- en Oost-Gelderland

3.2 Speerpunt: innovatie als uitgangspunt van ons denken en doen

Stand van zaken

Innovatie nam de laatste jaren een grote vlucht binnen Veiligheidsregio Twente. Niet alleen zetten we in op innovatieve technieken om veiligheid te behouden, te verbeteren en betaalbaar te houden. We zijn zelf ook zeer actief in het (mede) ontwikkelen van nieuwe technieken en werkwijzen. Zo was Twente de eerste veiligheidsregio in Nederland die een drone inzette bij incidenten. De meerwaarde hiervan was al verschillende keren bewezen. Een ander mooi voorbeeld van innovatie in en door Twente is de Redsuit. Dit is een oefenpak dat virtueel oefenen door de brandweer mogelijk maakt. In navolging op [Redsuit](#) is Twente begonnen met het ontwikkelen van een uitrukpak dat cruciale, vitale waarden van een manschap meet. Dit gebeurt onder de naam [Moses](#). Beide voorbeelden vergroten de geoefendheid en veiligheid van de brandweermensen.

Een belangrijke plek voor innovatie op gebied van veiligheid is de [Twente Safety Campus](#) (TSC). Wat begon als een oefencentrum voor Brandweer Twente, groeide uit tot een belangrijke ontmoetings- en broedplaats voor veiligheid in Twente. Bij het oefencentrum van de TSC, 'Troned', zien we een groei van groepen professionals die jaarlijks komen trainen. Naast brandweerkorpsen en bedrijfsbrandweren komen er ook steeds meer andere hulpdiensten trainen, zoals politie, defensie, Dienst Speciale Interventies en geneeskundige diensten. Ook het droneteam van Brandweer Twente traint hier sinds 2016..

De Risk Factory is sinds de opening in 2014 stevig gegroeid. Voor de primaire doelgroep zijn met de verschillende bovenschoolse besturen intentieverklaringen getekend. Jaarlijks komen hier ongeveer 5.000 leerlingen uit groep 8 uit de regio. Een aantal studies

van Universiteit Twente gaf de Risk Factory een wetenschappelijk fundament en inzicht in de meerwaarde in termen van veiligheidsbevordering.

Binnen het Safety Field Lab (SFL) wordt gewerkt aan verschillende innovatieve veiligheidsoplossingen, waarbij producten voor hulpverleners als de Redsuit en Smartview vorm kregen. Verder worden er in het brandonderzoeksgebouw, in samenwerking met Saxion Forensic Studies en ROC bouw/elektro, verschillende brandscenario's ontwikkeld en geanalyseerd. Tevens is het SFL benoemd tot de examenlocatie voor het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) voor nieuw op te leiden brandonderzoekers binnen Brandweer Nederland. Ten slotte worden er verschillende producten op (brand) veiligheid getest. Voorbeelden hiervan zijn bouw- en isolatiematerialen en batterijen (lithium-ion).

Reflectie

De focus op innovatie leverde veel mooie en succesvolle voorbeelden op. Dat dit ook (h)erkend wordt door de rest van het land, blijkt wel uit de prijzen die we de laatste jaren wonnen. Echter, innoveren is experimenteren. Niet alles wat bedacht en geïnitieerd wordt, groeit uit tot een succesvol product of werkwijze. Dit hoort erbij. Wel is het zaak lering te trekken uit de initiatieven die niet (langdurig) levensvatbaar bleken. Belangrijk is om de oorzaak te achterhalen van het niet-slagen.

Voorbeelden hiervan zijn CO24, het Safety Care Center en mijnBuur. Na de pilot/prototypefase was er voor deze initiatieven onvoldoende draagvlak of middelen. Soms werd onvoldoende marktpotentie gezien door bedrijven om de volgende stap te zetten. Tot slot speelde ook het veranderde zorglandschap en de bijbehorende bezuinigingen een rol.

Twente Safety & Security (TS&S) werd als innovatief initiatief specifiek genoemd in het beleidsplan. De VRT investeerde binnen TS&S in het creëren van netwerken tussen kennisinstellingen, overheden en bedrijven. Een mooie spin off is het project ['Next Level'](#). Binnen Next Level wordt samen met partijen als Space53, Saxion, UT, MKB drone-bedrijven en hulpdiensten gewerkt aan een prototype autonome drone, gericht op het ondersteunen van hulpdiensten bij incidenten. Daarnaast is het project UIVER opgestart. Een proeftuin voor drones, gericht op ontwikkelen, testen en oefenen, met als primaire eindgebruiker de hulpdiensten en partijen binnen het security domein.

Niet alle gestarte innovaties vanuit TS&S bleken echter een succes. De vraag die we ons telkens opnieuw moeten stellen is of de VRT, als overheidsorganisatie, een initiërende en leidende rol moet spelen. Of moeten we deze rol aan een andere (markt- of kennis) partij gunnen en zelf in een andere vorm participeren? Keerzijde is dat bedrijven vaak geïnteresseerd raken als de VRT veel waarde hecht aan de innovatie en dit vertaalt in een grote rol. Bij aanvang van nieuwe initiatieven laten we ons, nu nog meer dan voorheen, adviseren over de mogelijke participatie van bedrijven, bijvoorbeeld door het Bureau NieuwBeeld. Een andere kritische vraag betreft het doel van de betreffende innovatie. Vergroten we hiermee de veiligheid van de inwoners en/of de hulpverlener en/of verkleinen we hiermee de kosten van rampen- en incidentenbestrijding?

De toekomst

Tot 2021 staan de nodige uitdagingen voor de deur. We zetten fors in op de ontwikkeling van drones. Zo wordt in 2018 op de TSC gewerkt aan de ontwikkeling van een nationaal drone opleidingscentrum, waarbij onder andere dronetteams uit andere veiligheidsregio's worden opgeleid. Verder lopen er het eerder genoemde traject Next Level en UIVER.

Een andere kansrijke ontwikkeling is, zoals hierboven genoemd, de ontwikkeling van een testlocatie voor energiedragers op de TSC. Op 19 september 2018 is het bestuur geconsulteerd over het opzetten van een (inter)nationaal brandveiligheidstest- en certificeringscentrum voor batterijen (lithium-ion) in samenwerking met DNV-GL (een classificeerder en certificeerder). Nadere besluitvorming volgt in 2019. Zie ook aanbeveling 6.

Met Veiligheidsregio Limburg-Noord wordt een convenant afgesloten over de bouw van een Risk Factory aldaar. De Risk Factory Limburg-Noord is waarschijnlijk in 2019 operationeel. Voor verschillende thema's wordt tussen beide regio's samengewerkt. Daarnaast is Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant aan het oriënteren op de implementatie van een Risk Factory (haalbaarheidsonderzoek). Voor de Risk Factory Twente wordt gewerkt aan intentieverklaring tussen de deelnemende partijen, gericht op borging, structurele samenwerking en exploitatie en een bijbehorende sluitende begroting.

Tot slot: innovatie is inmiddels zo verankerd in het denken en doen van de VRT, dat het niet meer als expliciet doel hoeft worden opgenomen in het beleidsplan van 2021-2025. *Het bestuur wordt via de programmaraad periodiek geïnformeerd over de ontwikkelingen.* Daarmee blijven we een aantrekkelijke werkgever en behouden we ons goed opgeleide personeel.

3.3 Speerpunt: goede informatievoorziening

Stand van zaken

In de afgelopen jaren is structureel gewerkt aan een verdere optimalisering van de informatiepositie van de VRT. Tastbare resultaten hiervan zijn de realisatie van het [Informatie en Operationeel Centrum](#) dat mooie business intelligence (BI)-producten oplevert, en de informatie die wordt verzameld rondom de wekelijkse operationele briefing van de crisisorganisatie. Vanuit het [IVZ platform](#) wordt ook gewerkt aan versterking van de intelligencefunctie. Beschikbare informatie wordt bij elkaar gebracht en verrijkt, waardoor een completer, specifiek en actueler beeld van de lokale veiligheidssituatie ontstaat.

Voor een goede informatiepositie rond evenementen is [LiveEvents](#) in de afgelopen jaren verder ontwikkeld. De uniforme wijze voor het adviseren rondom (risico) evenementen wordt inmiddels behalve in de gemeenten in de VRT ook toegepast in de gemeenten in Oost-5 en een aantal veiligheidsregio's daarbuiten. Op het gebied van operationele informatievoorziening is het gebruik van LiveOp verder verbreed. Dit was in het verleden vooral een gereedschap voor informatievoorziening voor de (eerste) eenheden van de brandweer. Op dit moment wordt de tool in de hele crisisorganisatie toegepast.

GHOR Twente werkt al jaren netcentrisch samen met haar multi- en geneeskundige partners. Na evaluatie bleek dat er door een veranderde samenleving meer behoefte is aan proactieve

informatiedeling. Dit leidde tot het speerpunt; van informatie naar intelligence. Met als doel: proactief te acteren binnen het werkveld en aan de hand van big data informatie gestuurd te werken, zowel in de koude als in de warme fase.

Reflectie

Ontwikkelingen binnen het domein van informatievoorziening volgen elkaar in hoog tempo op. De steeds grotere invloed van sociale media en vernieuwde wetgeving rondom de bescherming van persoonsgegevens zijn hiervan voorbeelden. Een goede data-infrastructuur en informatiehuishouding is essentieel om de netwerkrol van de VRT te kunnen waarmaken. Er is voortdurend aandacht voor een goede balans tussen de ontwikkelwensen enerzijds en het in stand houden van een betrouwbare informatievoorziening anderzijds.

De toekomst

Een belangrijk speerpunt is *het op peil en bij de tijd houden van de huidige informatievoorziening*. Dit gaat onder andere over het op orde houden van de informatiehuishouding, optimaliseren van de voorzieningen door, waar mogelijk, gebruik te maken van gemeenschappelijke applicaties en standaarden. Ook het actueel houden van gebruikte software en systemen hoort hierbij. Daarnaast *is er ruimte voor ontwikkeling*. Een belangrijk onderwerp is de operationele informatiepositie vóórdat een incident ontstaat. Daarbij zorgen we ervoor dat deze ontwikkeling AVG-proof is. **(actie 1).**

Dit past ook bij de aanbeveling van de visitatiecommissie om informatiemanagement te gebruiken om lange termijn ontwikkelingen in het verzorgingsgebied in kaart te brengen en op basis daarvan de gezamenlijke toekomstvisie scherp te krijgen.

3.4 Speerpunt: anticiperen op en faciliteren van ontwikkelingen in de samenleving

Deze paragraaf is ingedeeld in subonderwerpen. Deze subonderwerpen worden kort besproken, zonder een aparte indeling in stand van zaken, reflectie en doorkijk naar de toekomst.

Zelfredzaamheid

De nadruk in de samenleving op zelfredzaamheid is nog steeds groot. Onderdeel hiervan is dat inwoners en ondernemers van Twente gestimuleerd worden hun eigen verantwoordelijkheid te nemen voor een veilig en gezond leven. Zelfredzaamheid, eigen regie en eigen verantwoordelijkheid zijn hierbij nog steeds het vertrekpunt, waarbij een weerbare en veerkrachtige samenleving het doel is.

Ook op ouderen wordt in toenemende mate een beroep gedaan in het kader van de zelfredzaamheid. In Twente wonen 113.000 mensen die ouder zijn dan 65 (peildatum 1-1-2016). Dit aantal groeit de komende jaren met ruim 50% tot ca. 280.000 mensen. Daarom zal er extra aandacht zijn voor ouderen en veiligheid.

(actie 2)

Een visie op zelfredzaamheid is geschreven en besproken met een vertegenwoordiging van alle kolommen. Vanaf 2019 wordt bij elke systeem oefening standaard het thema zelfredzaamheid in de evaluatie meegenomen

Het aansluiten bij behoeften en verwachtingen van inwoners is een rode draad in veel projecten. Enkele voorbeelden; via een online monitoringstool (OBI4wan) worden onderwerpen op het gebied van zelfredzaamheid wekelijks gemonitord. De inzetten van NL Alert worden geëvalueerd onder de bevolking, om aan te sluiten bij de behoeften. Er wordt een klantenarena georganiseerd waar de behoeften van inwoners met betrekking tot veiligheid onderwerp van gesprek zijn. De game www.hoespoorthet.nl is ontwikkeld op basis van de behoeften van inwoners van Borne. *De komende twee jaar blijft het een uitdaging om zelfredzaamheid als uitgangspunt te nemen, juist ook bij projecten en onderdelen waar wellicht niet direct hiermee een link wordt gelegd.*

Evenementenveiligheid

Sinds 2010 is er een [regionale werkwijze ten behoeve van de evenementenveiligheid](#) in Twente. De afgelopen jaren is de werkwijze een aantal keer in multidisciplinair verband (gemeenten in samenwerking met de hulpdiensten) geëvalueerd en waar nodig aangepast. In de laatste versie zijn ook punten uit het onderzoeksrapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid naar aanleiding van het monstertruckdrama uit 2014 meegenomen.

Ten aanzien van de multidisciplinaire evenementenadviezen is een groei waarneembaar van gemiddeld tien tot vijftien adviezen per jaar in de beginjaren tot gemiddeld 35 adviezen de afgelopen drie jaar. De groei is deels verklaarbaar door de toename van het aantal en de omvang van evenementen, maar ook doordat gemeenten de weg naar de veiligheidsregio beter kunnen vinden. De meerwaarde van de multidisciplinaire adviezen, en de daar bijhorende integrale aanpak, wordt gezien door zowel gemeenten als de hulpdiensten. Ook is er de laatste paar jaar meer (rechtstreeks) contact met en

aandacht voor evenementenorganisatoren. De verwachting is dat dit de komende jaren doorzet. De focus ligt op het mogelijk maken van (veilige) evenementen, waarbij in een vroeg stadium samenwerken een belangrijke randvoorwaarde is. Hiervoor is een goede informatiepositie onontbeerlijk.

Platforms voor samenwerking

De VRT biedt verschillende initiatieven een platform om samen te werken aan veiligheid. Een voorbeeld hiervan is platform Integrale Veiligheidszorg (IVZ). Onder regie van het Platform IVZ wordt in Twente structureel en integraal samengewerkt binnen de veertien gemeenten en de partners aan de bestrijding van criminaliteit en overlast. De prioriteiten van het IVZ-platform zijn: ondermijning, woninginbraak en heling, aanpak overlast personen met verward gedrag en versterken intelligence veiligheid.

Een ander voorbeeld van de platformfunctie is het Veiligheidshuis Twente. Hierin werken partners uit de strafrecht- en zorgketen samen. De medewerkers van het Veiligheidshuis zijn per april 2018 in dienst van de VRT. Sinds half oktober zijn zij ook gevestigd aan de Nijverheidstraat bij het veiligheidsbureau. De samenwerking wordt de komende jaren geïntensiveerd.

Veiligheidsregio Twente faciliteert gemeenten met vast en flexibel cameratoezicht vanuit de Regionale Toezichtsruimte. Het cameratoezicht vergroot de pakkans en daarmee de veiligheid.

Het blijft een uitdaging om de juiste rol te vinden in de samenwerkingsketen. Een sturende rol is niet altijd wenselijk, mogelijk of gegund. Dit kan gevolgen hebben voor efficiëntie, rechtsgelijkheid en/of verschuiving van veiligheidsproblemen.

3.5 Speerpunt: betekenisvol samenwerken

Stand van zaken

Op het gebied van samenwerking is op alle fronten flink geïnvesteerd. Voor zowel voor de veiligheidsregio, als voor de crisispartners moet vooraf, maar ook tijdens een incident, duidelijk zijn wat men van elkaar mag verwachten en wie welke taken uitvoert. Er zijn veel convenanten met samenwerkingspartners die periodiek worden geëvalueerd. Het gaat hier om samenwerking met de regionale nutsbedrijven, zoals Essent, Vitens, Cogas, maar ook om samenwerking met ProRail, Waterschap Vechtstromen, provincie Overijssel, defensie of functionarissen van gedeconcentreerde overheidsdiensten.

Met GGD Twente is de intentie uitgesproken om de komende beleidsperiode in de voorbereiding op incidenten en crises de onderlinge samenwerking te intensiveren. Zo worden de ketens zorg en veiligheid nog meer verbonden. De VRT gaat met regionale partners de werkwijze met betrekking tot het thema zorg en veiligheid nader beschouwen.

(actie 3)

De VRT heeft ook het initiatief genomen om met andere regionale partners af te stemmen over hun rol bij de Omgevingswet. Afgesproken is om in proeftuinen aan één tafel te zitten op verzoek van gemeenten met waterschap, GGD, omgevingsdienst, brandweer en VRT. De ervaringen van de proeftuinen worden geëvalueerd.

(actie 4)

Samenwerking is er uiteraard ook met andere veiligheidsregio's. Met name op Oost-5 niveau. De transitie naar een Oost-5 meldkamer is daar een goed voorbeeld van. Een ander voorbeeld zijn de gezamenlijke bijeenkomsten voor CoPI liaisons en ROT liaisons. GHOR Twente richt zich samen met de GHOR regio's Noord- en Oost-Gelderland en IJsselland op een verdergaande operationele samenwerking.

Twente raakt als grensregio voor ongeveer de helft aan buurland Duitsland. Bijzonder daarbij is, dat Twente grenst aan twee Duitse deelstaten, Nordrhein-Westfalen en Niedersachsen. Deze 'Bundesländer' maken weliswaar deel uit van één Duitsland, maar verschillen tegelijkertijd sterk in cultuur, wetgeving en organisatie. Er zijn initiatieven om een grensoverschrijdende functioneeliaison in het leven te roepen. Er zijn convenanten en structurele overleggen, waardoor het beter mogelijk is uniforme afspraken met elkaar te maken.

De samenwerking tussen GHOR Twente, netwerkpartners, Oost-5 en Oost-3, werpt al enige jaren vruchten af. De komende jaren wordt op het gebied van harmonisatie van bepaalde processen, zoals de vorming LMO, de samenwerking verder verbeterd en geïntensiveerd.

Tenslotte nemen medewerkers en bestuurders actief deel aan landelijke werkgroepen en bestuurlijke en ambtelijke overleggen, in diverse rollen.

Reflectie

De doelstellingen uit het huidige beleidsplan zijn extern gericht. Er komen steeds meer samenwerkingsverbanden en de samenwerking wordt intensiever. Veelal is samenwerking ad hoc. Het is lastig om met Oost-5 tot een gezamenlijke strategische agenda te komen.

Veel van de aanbevelingen uit het visitatierapport gaan echter over interne samenwerking. Bijvoorbeeld om het bij elkaar brengen van verschillende beelden over de richting waarin de VRT zich kan ontwikkelen. Een ander voorbeeld gaat over het verbeteren van de multidisciplinariteit van de besluitvorming in de voorbereidingsfase (koude organisatie). Dit is onderdeel van een continu proces, waarbij we elkaar als partners steeds beter en vaker weten te vinden.

Verder doet de visitatiecommissie de aanbeveling mensen te trainen in het geven van feedback.

Andere aandachtspunten betreffen het aangaan van gesprekken met de meldkamer en de medezeggenschapsraad en interne trajecten voor leiderschapsontwikkeling.

De toekomst

We blijven inzetten op samenwerking met onze inwoners, overheidsorganisaties, regioburen, bedrijven, kennisinstellingen en Duitse burens. *Daarbij zien we een intensievere samenwerking, die steeds meer gebaseerd is op een gezamenlijk agenda. Verder krijgt de interne samenwerking de komende tijd ook de nodige aandacht, waarbij vooral het gesprek wordt aangegaan met medewerkers om zelf met verbetervoorstellen te komen.*

3.6 En verder...

In de gesprekken in het kader van deze evaluatie kwam herhaaldelijk op tafel dat in het huidige beleidsplan weinig concrete normen zijn geformuleerd: wanneer is het goed? Een voorbeeld is betekenisvol samenwerken. Wat verstaan we daaronder en is datgene wat we voor ogen hebben nu ook werkelijk gerealiseerd? Weliswaar zijn in de jaarplannen per ambitie te realiseren doelen opgenomen, maar dit kan nog beter. Dit sluit aan bij de landelijke strategische agenda 'presterend vermogen' van het veiligheidsberaad.

De lerende organisatie krijgt steeds meer positie. In het huidige beleidsplan is dit 'tussen de regels door' te lezen. Inmiddels staat het leren centraal bij oefeningen en incidenten. Daarvoor worden evaluaties en reflecties uitgevoerd op verschillende niveaus (onder andere door middel van de Kenniskring, Het Verhaal Van, leertafels en expertsessies).

De medewerkers van de VRT vormen de kern van onze organisatie. Zij dragen zorg voor de kwaliteit van onze prestaties en nemen initiatieven om te komen tot innovaties. Daarom willen we blijven investeren in hun ontwikkeling. Dit doen we door onder andere talentontwikkeling, Brandweer Management Ontwikkel sessies, het adviseursplatform en teambuildingsessies. *De komende twee jaar geven we verder inhoud aan het begrip 'lerende organisatie' en streven we naar een cultuur waarin het vanzelfsprekend is dat collega's verantwoordelijkheid nemen, fouten mogen en durven maken en om reflectie vragen.*

17 - Evaluatie beleidsplan VRT 2016-2019

Behalve de reeds genoemde ontwikkelingen bij de vijf strategische doelstellingen spelen de volgende ontwikkelingen:

- Evaluatie Wet veiligheidsregio's: de huidige wet wordt onder andere beoordeeld op de vraag of deze toereikend genoeg is voor alle nieuwe ontwikkelingen (van meer fysieke naar meer sociale veiligheid, meer transparantie en inzicht in prestaties van VR's, etc.). In 2019 start de evaluatie.
- De landelijke strategische agenda van het Veiligheidsberaad, waarin onlangs de volgende nieuwe speerpunten zijn benoemd:
  1. Taak en rolopvatting veiligheidsregio's in relatie tot de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's. Dit thema is onderverdeeld in:
    - Voorbereiding evaluatie Wet veiligheidsregio's
    - Presterend vermogen veiligheidsregio's
  2. Kansen en bedreigingen van de informatie- en datagestuurde maatschappij;
  3. Gezamenlijke aanpak bij ongekende crises (het thema weerbaarheid valt hier onder).
- Ontwikkelingen in het omgevingsrecht. Het betreft de introductie van de Omgevingswet, de mogelijke introductie van private kwaliteitsborging in de bouw en de inrichting van regionale uitvoeringsdiensten / omgevingsdiensten (RUD's en Brzo-RUD's).
- Er komt één nieuwe, landelijke meldkamerorganisatie die verantwoordelijk wordt voor de meldkamers in Nederland. Het aantal locaties van de meldkamers gaat terug van 25 naar 10, waarbij de meldkamer voor de oostelijke regio's in Apeldoorn is. De meldkamer van de toekomst moet in 2020 operationeel zijn.

- RemBrand is als landelijk onderzoek gericht op het bereiken van minder branden, minder slachtoffers en minder schade. In navolging van de landelijke ontwikkelingen, is Brandweer Twente in 2016 gestart met het programma Risicogerichte Brandweezorg 2020. De landelijke zienswijzen (uit RemBrand) worden hierbij toegepast en vertaald naar de Twentse praktijk.

Onderdeel van het beleidsplan is het dekkingsplan van de brandweer. Ook het huidige dekkingsplan wordt momenteel geëvalueerd. Een tussentijdse stand van zaken ten aanzien van het dekkingsplan volgt begin 2019.

4. Alles overziend

We concluderen dat onze veiligheidsregio een brede taakopvatting heeft. Naast de klassieke rampen is er ook aandacht voor openbare orde en veiligheidsproblemen die raakvlakken hebben met de fysieke veiligheidsrisico's. Daarnaast benutten we technische en maatschappelijke ontwikkelingen om de veiligheid te verbeteren en/of betaalbaar te houden.

Hierdoor kan in de regio gezamenlijk worden opgetreden als één overheid, kunnen 'waterbedeffecten' worden voorkomen en schaarse middelen beter worden benut. Deze brede taakopvatting brengt ons veel, maar kan ook tot risico's, fragmentatie en divergentie leiden. *Daarom wordt voor de nieuwe beleidsperiode nadrukkelijk stilgestaan bij de reikwijdte van de taken van de VRT.* Dit sluit aan bij de discussie rond de genoemde evaluatie van de Wet veiligheidsregio.

De doorontwikkeling van de visie heeft gevolgen voor taken, ambities en doelstellingen. Daarbij kan de VRT bewust kiezen voor het pakken van een bepaalde rol. Zo is soms een uitvoerende of enkel informerende rol passend, regelmatig ook adviserend en/of sturend. Deze rollen kunnen uiteraard veranderen na een project of na een bepaalde fase.

Het is van belang dat met de taakuitvoering het maatschappelijk belang (inwoners Twente) en publiek belang (gemeente) gediend worden. *Hiervoor biedt de veiligheidsdirectie aan om met alle colleges het gesprek te voeren over veiligheid. Dit ter voorbereiding op het nieuwe beleidsplan, met als basis het regionaal risicoprofiel.*

Resumerend zijn in deze evaluatie zestien *aanbevelingen* gedaan voor de nieuwe beleidsperiode 2021-2025 en **vier acties** voor de periode 2019/2020.

Aanbevelingen en acties

Aanbevelingen

1. Met het oog op de maatschappelijke en technische ontwikkelingen wordt de noodzaak voor een stabiele organisatie in onstabiele tijden groter. Continueer daarom de ingezette koers voor een stabiele en flexibele crisisorganisatie, die efficiënt kan anticiperen op indirecte effecten.
2. Anticipeer op weerbaarheid en zelfredzaamheid van de samenleving, rekening houdend met de verdere individualisering en vergrijzing. Implementeer de visie op zelfredzaamheid.
3. Onderzoek en verstevig de eigen informatieveiligheid, zodat de crisisorganisatie blijft functioneren, onder meer in situaties van ICT-uitval.
4. Actualiseer het huidige protocol elektriciteitsuitval, vanwege de grotere afhankelijkheid tussen vitale infrastructuur.
5. Monitor de ontwikkelingen van technologische toepassingen, onder andere in het kader van de energietransitie. Onderzoek de gevolgen van de ontwikkeling van opslagvoorzieningen van energie in de woonomgeving.
6. Onderzoek op welke wijze de risico's van toenemend dronegebruik kunnen worden beperkt.

7. Analyseer samen met het waterschap de effecten en risico's van het weer op mensen, landbouw, natuur, gebouwen en vitale infrastructuur.
8. Actualiseer het Brandrisicoprofiel Twente voor een volledig beeld van risicovolle situaties die kunnen leiden tot brand.
9. Geef aan hoe gemeenten de veiligheidsregio in de gelegenheid kunnen stellen haar adviesfunctie uit te oefenen voor omgevingsplannen, in verband met de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2021. Hanteer inhoudelijk het Regionaal Risicoprofiel Twente als uitgangspunt.
10. Onderzoek de invulling van de adviestaken in het kader van het adviseren van het bevoegd gezag over de risico's van branden, rampen en crises.
11. Organiseer een actualisatieslag voor de risicobronnen in Duitsland en ontwikkel een methodiek om de informatie over grensoverschrijdende risico's actueel te houden.
12. Continueer de inspanningen op de volgende prioritaire risico's uit het Regionaal Risicoprofiel 2015:
  - a. Brandbare/explosieve stof bij spoorvervoer, met als doel de ontwikkelingen rond het spoorvervoer door Twente te blijven monitoren en op ontwikkelingen te anticiperen op ambtelijk en bestuurlijk niveau.
  - b. Giftige stof bij inrichting, met als doel de zelfredzaamheid van omwonenden van bedrijven met gevaarlijke stoffen te verbeteren.
  - c. Incident nabije kerncentrale, met als doel het rampbestrijdingsplan Lingen te actualiseren.
13. Ontwikkel een vakbekwaamheidssysteem.
14. Maak een heroverweging van de bereikbaarheid en beschikbaarheid van cruciale functies voor de crisisorganisatie.
15. Houd oefeningen met partners, buur regio's en buurlanden.
16. Informeer het bestuur via de programmaraad periodiek over ontwikkelingen op het gebied van innovatie.

17. Houd de huidige informatievoorziening op peil en bij de tijd.
18. Houd ruimte voor ontwikkeling binnen het speerpunt informatievoorziening.
19. Implementeer de visie op zelfredzaamheid in de verschillende onderdelen van de organisatie, zoals nu gebeurt bij systeem oefeningen.
20. Neem zelfredzaamheid de komende twee jaar als uitgangspunt bij projecten en onderdelen waar mogelijk niet direct een link met zelfredzaamheid gelegd wordt.
21. Vind de juiste rol voor de VRT in de samenwerkingsketen.
22. Intensiveer de samenwerking met inwoners, overheidsorganisaties, regiobureaus, bedrijven, kennisinstellingen en Duitse bureaus.
23. Verbeter de interne samenwerking en stimuleer medewerkers om zelf met verbetervoorstellen te komen.
24. Geef de komende twee jaar verder inhoud aan het begrip 'lerende organisatie' en creëer een cultuur waarin het vanzelfsprekend is dat collega's verantwoordelijkheid nemen, fouten mogen en durven maken en om reflectie vragen.
25. Sta stil bij de reikwijdte van de taken van de VRT.
26. Houd, als voorbereiding op het nieuwe beleidsplan, gesprekken over veiligheid met colleges.

Acties

1. Houd de ontwikkelingen op informatievoorziening AVG-proof.
2. Heb extra aandacht voor ouderen en veiligheid.
3. Evalueer de proeftuinen rond de omgevingswet.
4. De VRT gaat met regionale partners de werkvrelatie met betrekking tot het thema zorg en veiligheid nader beschouwen.

